

Інформація про зайнятість та працевлаштування українських фахівців у сфері сестринської та медичної допомоги

Серед українських біженців є також особи, які закінчили навчання за академічною чи неакадемічною медичною професією, зокрема медичні сестри та лікарі. Тому до відділу визнання іноземного навчання в управлінні LAGESo наразі надходить велика кількість запитів від приватних осіб, лікарень, закладів опіки та адміністрації щодо можливостей короткострокового працевлаштування кваліфікованого спеціаліста з догляду та медичного обслуговування.

У наведеному нижче листі наведено інформацію про вимоги законодавства наприклад, щодо професій медсестри та лікаря. По суті, це також стосується інших академічних або неакадемічних професій в галузі охорони здоров'я.

I. Можливості зайнятості та працевлаштування без визнання професійної кваліфікації

1. Професії догляду

В принципі, медичні сестри з іноземною (українською) підготовкою можуть бути в будь-який час самостійно працевлаштовані в лікарні, поліклініці, стаціонарні та амбулаторних закладах. Вони можуть займатися сестринською діяльністю під наглядом або відповідальністю кваліфікованих медсестер без дозволу. За знаннями та оцінкою управління LAGESo, це досить поширене явище в Берліні. Заробітна плата орієнтується на кваліфікацію помічника медичної сестри.

Дозвіл на використання професійного звання не є обов'язковим для загального медсестринства та догляду, але необхідний для здійснення так званої «обов'язкової діяльності», тобто збору та визначення індивідуальних потреб у догляді, організації, планування та контролю процесу догляду, а також аналіз, оцінка, забезпечення та розвиток якості медичної допомоги, які закріплено виключно за медсестрами, які мають дозвіл. Паралельно з професійною діяльністю можна займатися процедурою визнання кваліфікації та оволодінням мови.

2. Лікарі

На відміну від професій медсестри, лікарська діяльність заборонена без державного дозволу (лікарської чи професійної ліцензії). Це також без винятку стосується лікарів, які пройшли медичне навчання за кордоном.

Тому вони мають можливість лише підтримувати медичну кваліфікацію та брати участь у догляді за пацієнтами в рамках інтернатури в лікарні або медичної практики під наглядом ліцензованого лікаря, напр., з метою удосконалення своїх мовних навичок, характерних для роботи з пацієнтами, але не працювати самостійно лікарем.

II. Відсутність полегшених норм у законі про апробацію та дозволи для кваліфікованих працівників-біженців

По суті, можна констатувати, що в сфері медичних професій, регульованих на федеральному рівні, на даний момент немає спеціальних правил для представників медичних професій з воєнних чи кризових регіонів, біженців, які були змушені покинути свою країну.

Відповідно, лікарі-біженці, також повинні подати заяву про визнання своєї професійної кваліфікації до управління LAGESO або відповідальних органів інших федеральних земель. Лікарська ліцензія, тимчасова професійна ліцензія або дозвіл на використання професійного звання можуть бути надані лише за умови дотримання всіх законодавчих вимог.

1. Дозвіл на використання професійного звання «медсестра» тощо.

Дозвіл на використання професійного звання в сестринських професіях, напр., «Медсестра» надається за бажанням іноземного кваліфікованого працівника.

Освіта з медичних професій, отримана в Україні, є так званою освітою у третіх країнах. Автоматичне визнання, як і під час навчання в ЄС, виключено. Всю інформацію з цього приводу можна знайти за посиланням <https://www.berlin.de/lageso/gesundheit/berufe-im-gesundheitswesen/ausbildung-ausserhalb-der-europaeischen-union-drittstaat/nichtakademische-berufe/>.

Інформація є у наявності російською та англійською мовами, а незабаром - й українською.

Тривалість процедури до отримання дозволу на використання професійного звання залежить, серед іншого, від того, скільки часу потрібно для оформлення необхідних документів та набуття достатніх мовних навичок на рівні B2. Крім того, можна припустити, що навчання медсестер в Україні суттєво відрізняється від німецького навчання. Якщо освіта не може бути компенсованою багаторічним професійним досвідом у галузі, дозвіл не може бути наданий без додаткових заходів. Тобто повідомлення про оцінювання має бути видано з умовою, що еквівалентні знання, навички та вміння будуть підтверджені в тесті знань або на курсі підвищення кваліфікації. Період часу між відповідним рішенням та завершенням освітнього заходу залежить від того, коли іноземний кваліфікований працівник успішно завершить такий захід.

Період між поданням всіх документів та прийняттям рішення, як правило, не перевищує двох місяців. Зазвичай між завершенням заходу та наданням дозволу проходить не більше чотирьох тижнів.

Дозвіл можна отримати протягом двох місяців з моменту подання заявки з повними документами, наведенням багаторічного професійного досвіду та знанням мови на рівні B2.

2. Лікарська ліцензія та тимчасовий дозвіл на лікарську діяльність

Лікарську діяльність без дозволу держави заборонено та карається законом. Існує два види державного дозволу на лікарську діяльність: (тимчасова, обмежена у часі) професійна ліцензія та ліцензія на медичну діяльність. На обидва необхідно подати заявку в управління LAGESO. Дозвіл надається після закінчення законодавчо врегульованої процедури визнання. Для отримання професійного дозволу перевіряється, чи ви отримали медичну освіту, яку можна порівняти з навчанням у Німеччині (наприклад, тривалість, основні фахи). У такому випадку лікарська ліцензія може бути видана на два роки. Для видачі такої ліцензії законодавство вимагає значно суворішого стандарту тестування (перевірка еквівалентності рівня підготовки або визначення відмінностей, врахування професійного досвіду чи іншої кваліфікації для компенсації визначених відмінностей, підтвердження знань, якщо необхідно, шляхом іспитів тощо). В обох випадках достатнє знання німецької мови (професійний мовний іспит на рівні C 1 у Палаті лікарів Берліна) має бути підтверджено як частина процесу подачі заявки, що є обов'язковим для отримання ліцензії на медичну практику. Тимчасова професійна ліцензія може бути видана за певних умов із особливими, обмежувальними вимогами (нагляд ліцензованого лікаря, який також може володіти українською мовою або який може використовувати іншу мову для нагляду за лікуванням та спілкуванням з пацієнтами) з меншими мовними навичками. Останнє залежить від конкретного випадку та можливостей наглядового лікаря.

Дозвіл на лікарську діяльність може бути виданий за короткий термін, якщо необхідні документи надійшли повністю. Якщо у біженців виникають проблеми з наданням необхідних документів через військові дії в Україні, це необхідно пояснити письмово. У цих випадках існують можливості для прийняття індивідуального рішення.

Процедура апробації зазвичай займає набагато більше часу, з одного боку, оскільки через те, що навчання в Україні не є еквівалентним, спочатку приймається рішення з умовою перевірки знань для підтвердження еквівалентного рівня навчання та успіхів у освіті, якщо істотні відмінності не компенсуються багаторічним професійним досвідом. З іншого боку - це набуття достатніх знань німецької мови на рівні C 1, що має бути підтверджено професійним мовним іспитом та є обов'язковою умовою для отримання ліцензії на медичну практику. А для вивчення мови може знадобитися значна кількість часу.

Додаткову інформацію про процедуру визнання, зокрема документи, які необхідно подати, та необхідні форми заяв можна знайти за посиланням <https://www.berlin.de/lageso/gesundheit/berufe-im-gesundheitswesen/ausbildung-ausserhalb-der-europaeischen-union-dritt-staat/akademische-berufe/artikel.807214.php>.

Вони також доступні там англійською та російською мовами, а незабаром - й українською.

Обов'язкова інформація:

Landesamt für Gesundheit und Soziales Berlin

Für den Inhalt verantwortlich Referat IV A

Turmstraße 21, 10559 Berlin

Ел. пошта: bqfg@lageso.berlin.de

V.i.S.d.P. Silvia Kostner - Z Press - Редакція: березень 2022

Веб-сторінка: www.berlin.de/lageso/